KURJER WARSZAWSKI.

D. 15. Maja.— Rok 1848. Poniedziałek. № 130. Jutro, Śty Jan Nepomucen.

Dziś obchodzona jest cześć Śej Zofji. Pod tym tytułem, Cesarzowie *Justyn Iszy* i *Justynjan*, wznieśli w *Konstantynopolu* wspaniały Kościół, jedną z ozdób tej stolicy, który do dziś dnia jeszcze utrzymuje się i znanym jest pod nazwą Meczetu Śej Zofji.

Jutro w Kościele XX. *Kapucynów*, rozpoczyna się 40-godzinne Nabożeństwo, i Uroczystość Śgo Jana *Nepomucena*, Męczennika i Patrona dobrej sławy. Przez wszystkie trzy dni uroczystość odbywać się będzie z Kazaniami i *odpustem zupełnym*.

Wczoraj w Kościele Archi-Katedralnym Śgo Jana, Orkiestra przy towarzyszeniu śpiewu, wykonała nową Mszę Wojc: *Słoczyńskiego*, ofiarowaną W. Karo: *Milewskiemu*, b. Inspektorowi w Alexandryńskim Instytucie wychowania Panien. — W Kościele XX. *Augustjanów* wykonano dzieła *Hajdena* i *Hessego*.

W ciągu trzech pierwszych miesięcy r. b. mianowani i zatwierdzeni zostali, w Dyecezji Sandomierskiej: X. Saturnin *Goltz*, Proboszczem w Sobótce; X. Antoni *Ambrożewicz*, Proboszczem w Bakałarzewie; X. Juljan *Brzozowski*, Proboszczem w Staszowie; X. Piotr *Kotowski*, Proboszczem w Koprzywnicy. W Dyecezji Podlaskiej: X. Franci: *Parafiński*, Proboszczem w Stawatyczach. (P. R. M.)

Wczoraj przed południem, Urzędnicy różnych stopni i Władz, którzy ostatnio oznakami zaszczytnemi i rangami przez N. PANA obdarzeni zostali, zebrani w Zamku, składali JO. Xięciu Namiestnikowi podziękowania swoje.

Rada Administracyjna postanowiła, że żelazo i wyroby żelazne z fabryk Banku Polskiego w *Irenie* i *Ostrowcu* pochodzące, ulegać mają przy wychodzie za granicę, tym samym zwolnieniom, jakie służą dla żelaza i wyrobów z takowego w fabrykach Rządowo-Górniczych produkowanych.

Dyrekcja Poczt Królestwa Polskiego. W skutku otrzymanego wezwania Pocztmistrza kantory pocztowej w Brześciu Litewskim, Dyrekcja Poczt podaje do powszechnej wiadomości, iż z dniem dzisiejszym rozpocznie się na trakcie bitym pomiędzy Brześciem Litewskim a Bobrujskiem, bieg poczt osobowych. Poczty te wyprawiane będą z Brześcia Litewskiego każdego tygodnia w Poniedziałek i Piątek o godz: 4ej po południu, pod dozorem umyślnych do tego Konduktorów, powozami zbudowanemi na podobieństwo karet małych, jakie obecnie kursują w Królestwie na trakcie z Warszawy do Kowna. W powozach tych są 4 miejsca wewnątrz, a 5te w kabryolecie obok Konduktora, czyli razem pięć miejsc dla osób podróżnych. Pierwszeństwo do zabierania się wspomnionemi powozami, zostawione jest tym osobom, które zechcą udać się z Brześcia do samego Bobrujska; osoby zaś udające się do punktów po trakcie położonych o tyle zabierać się będą mogły, o ile miejsca w powozach, przez osoby do samego Bobrujska jadące, zajęte nie będą. Opłata od jednej osoby za całą przestrzeń traktu od Brześcia Litewskiego do Bobrujska, oznaczoną została, za miejsce wewnątrz powozu w ilości rs. 11 k. 50, a za miejsce w kabryolecie rs. 6. Każda zaś osoba może zabierać z sobą rzeczy 20 fun: bezpłatnie, i 20 fun: za opłatą po 5 k. od jednego funta na całą odległość. — Dyrektor Poczt, Rzeczywisty Radca Stanu, X. *Golicyn*. — Naczelnik Sekcji *Mateif*.

Liczni pobożni znajdowali się wczoraj na Nabożeństwie całodziennem, odprawianem w Kościele *Czerniakowskim*. Osoby różnego wieku, płci i stanu, zanosiły swe modły u stóp Ołtarza mieszczącego zwłoki cudosłynnego Śgo Bonifacego.

Główna Kassa Oszczędności. W tygodniu upłynionym do dnia 2/14go Maja r. b. włącznie, wydano książeczek nowych 8, na które, tudzież na dawniejsze, w 56 wnioskach, złożono rs. 167 kop. 10 (zł. 1,114). Na żądanie 84 Uczestnikom wypłacono (prócz procentu za r. b. rs. 32 kop. 33) rs. 2,623 kop. 96 (zł. 17,493 gr. 2), i umorzono książeczek oszczędności 56. Przeto Uczestników 3,814, posiada kapitał rs. 60,450 k. 92, (Zł. 403,006 gr. 4.)

Wczoraj o godz: 12tej w połud:, w Sali Ochrony w gmachu Instytutowym Tow: Dobroczynności, w obec Opiekunek i Członków tegoż Towarzystwa, oraz innych zebranych Osób, odbyło się publiczne ciągnienie loterji na *Dywan z 48miu kwadratów*. Los oddał w ręce szczęśliwego posiadacza Nru 235, to dzieło dobroczynne, będące owocem pracy Dam tylu.

Wiadomy jest Czytelnikom Kurjera zapis niegdy Jakóba *Epstejn*, Bankiera w Warszawie, przeznaczający różne wsparcia z procentu od summy rs. 2700 hypotecznie zabezpieczonej. W r. b. jako 5tym od śmierci testatora, przypada wsparcie dla wykwalifikowanego Czeladnika rzemieślniczego, wyznania starozakonnego. Celem spełnienia tego zapisu, Magistrat m. Warszawy wzywa interesowanych w całem Królestwie, do wsparcia podobnego prawo mających, aby najdalej do d. 3/15 Sierpnia r. b. zgłosili się do Magistratu, załączając przy podaniu świadectwa urzędowe: co do miejsca zamieszkania kraju i konduity, oraz kwalifikacją na czeladnika.

W przyszłą Niedzielę (21 b. m.) nastąpi *otwarcie Instytutu* wód mineralnych Sztucznych Dra *Struwe* z Drezna, w *Ogrodzie Saskim*. Szczegóły w tej mierze wkrótce ogłosim.

Ostatni z dni zakończonych na *acy*, wczorajszy, był jeszcze cieplejszym aniżeli dwa poprzednie. Pogoda wywiodła licznych mieszkańców *Warszawy* na spacery i przechadzki. Wszędzie zwolennicy miłej zieloności wiosennej, wyśmienitych nowalji tej pory roku, harmonijnych dźwięków muzyki i rozrywek różnego rodzaju, oddawali się im z zadowoleniem.

Wspomnieliśmy w r. z. o pomniku który wzniesiony został w *Trydencie*, na pamiątkę 300-letniej rocznicy, rozpoczęcia w temże mieście 19go i ostatniego Soboru powszechnego. Wiadomo także, że Stanisław *Hozyusz*, Biskup Warmiński, Kardynał tytułu Śtej MARJI za *Tybrem*, a ziomek nasz, był prezydującym tego Zgromadzenia Duchownego. W bibljotece tutejszej Akademji Duchownej Rzymsko-Katolickiej, znajduje się rzadki bardzo exemplarz pierwszej edycji *Ustaw Soboru Trydenckiego* w r. 1564, przez Pawła *Manucyusza* w Rzymie drukowany.

W dniu 12 b. m., żona mularza pod Nr 1587 zamieszkała, w zamiarze odebrania sobie życia, napiła się vitrioleju; lecz po udzieleniu jej pomocy lekarskiej, przy życiu utrzymaną została. (G. P.)

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po Kom: *Zofja Przybylanka*, JPanna *Ciemska*, oraz JP. *Rychter* 2-kroć. Po Komedji *Dwaj Bracia*, JPanna *Ciemska* i JP. *Żółkowski* 2-kroć.

Do *Kassy Oszczędności Płockiej*, od dnia 21 Marca (2 Kwiet:) do d. 18/30 Kwiet:) r. b., Uczestników 15tu, złożyło rs. 57 k. 30 czyli zł. 382; zaś od d. 19/31 Marca do d. 16/28 Kwiet: t. r., Uczestników 78, odebrało rs. 2027 k. 1 czyli zł. 13,519 gr. 12; a cały kapitał przez 367 Uczestników posiadany, wynosi rs. 3,103 k. 80½ czyli zł. 20,692 gr. 1.

Anglja. — Rząd austrjacki nie opłacił prowizji przypadłej 1go b. m. za papiery publiczne; właściciele takowych zmuszeni są odnieść się ze swemi pretensjami do Wiednia. — W Stanach Zjedn: umysły są teraz zajęte wyborem nowego Prezesa; główniejszemi kandydatami są: *Clay*, Jenerał *Taylor* i Jenerał *Skott*. — Z Mexyku donoszą 30go Marca, iż spodziewano się tamże rychłego zawarcia pokoju; Pełnomocnik amerykański P. *Clifford* przybył do Verakruz.

Austrja. — Cesarz na przedstawienie Rady Ministrów, postanowił zaprowadzić dwa nowe ministerstwa, to jest prac publicznych, oraz rolnictwa, handlu i przemysłu. — Podług raportu Marszałka *Radeckiego* z d. 3go b. m., nieprzyjaciel 1 i 2go b. m. nie przedsiębrał nowych kroków zaczepnych, ale pozostał w swoich pozycjach nad *Adygą*; zdaje się, iż przysposabia się do przeprawy przez tę rzekę, ale też ze strony naszej przygotowany był opór energiczny; dotychczas tego zamiaru nie wykonał; dzień 2go b. m. przeminął bez wypadków, nieprzyjaciel barykadował miejsca przezeń obsadzone. Zaspokajającą jest wiadomość, iż Feldmarszałek Porucznik Baron *Welden*, przybył ze swojem wojskiem do *Volargno*, a tem samem w ścisłym jest związku z Feldmarszałkiem *Radeckim*; tenże w odezwie do Tyrolczyków wychwala waleczność przysłanego mu od nich pułku. — Uczony Paweł *Szafarzyk*, mianowany został Bibliotekarzem przy Uniwersytecie Pragskim.

Danja. — Minister *Orla Lehmann*, wysłany został jako Komisarz rządowy do Jutlandji.

Francja. — 5go b. m. w rocznicę śmierci *Napoleona*, Hieronim *Bonaparte* znajdował się ze swojemi dziećmi na obchodzie żałobnym w domu Inwalidów, odbytym pod przewodnictwem Jenerała *Petit*. — Ciekawość widzenia pochodu 4go b. m. na zagajenie Narodowego Zgromadzenia była tak wielką, iż mnóstwo osób wlazło na krawędzie fontan, i przez kilka godzin spokojnie czekało pod ciągle zwilżającym je wodotryskiem. — Skazany były Minister *Teste*, w skutek prośby jego rodziny, został przeniesiony do domu zdrowia Doktora *Olivier*. — Dziennik *sporów* zwraca na to uwagę, iż w dniu zagajenia Narodowego Zgromadzenia, ukazało się przy wejściu do biur wielu delegowanych z klubów, którzy tylko mogą przeszkadzać swobodzie narad; podług gazety *sądowej*, cofnięto już pozwolenie udzielone klubom do przysyłania delegowanych na posiedzenia Zgromadzenia. — Liczne narady odbyły się 7go b. m. po południu w salach Zgromadzenia Narodowego, w przedmiocie obrania Rządu; kwestja toczyła się w dziennikach, czy PP. *Lamartine* i *Ledru Rollin* mają być zachowani w nowym składzie. Armand *Marrast* miał oświadczyć, że weźmie dymisję, jeśli *Ledru Rollin* będzie obrany. — We wszystkich zgromadzeniach wyborczych, P. *Lamartine* miał głosów 3,548,201. Wybór swój przyjął w mieście *Makon*; PP. *Kremje* i *Marrast* oświadczyli się za wyborami w departamentach, zatem w Paryżu potrzebne będą trzy nowe wybory; spodziewają się, iż na ten raz P. *Thiers* będzie obrany. — Zgromadzenie Narodowe liczy dwóch członków z rodziny *Napoleona*, to jest: Piotra *Bonaparte* syna Lucjana, i Piotra Napoleona *Bonaparte* syna *Hieronima*, którzy obrani zostali na wyspie Korsyce. — Komisarz jeneralny *Couput* wysłany do Algierji, na żądanie Jenerała *Cawajniak* i innych władz tamecznych, jest odwołany. — *Abdel-Kader* otrzymawszy od tymczasowego rządu zawiadomienie, iż wprzódy nie będzie mu dozwolonym

wyjazd do Egiptu, póki wewnętrzna spokojność Francji nie będzie ustaloną; odpisał, że z ochotą pozostanie jeszcze przez kwartał jako jeniec w *Pau*, ale po upływie kwartału, wznowi swoją prośbę.—Więzienia w pałacu Luxemburgskim zniesiono do szczętu.—Pomnaża się liczba Anglików przybywających do Francji; 7go b. m. przybyło ich do *Buloń* 400. — Przed kilką tygodniami opieczętowano książki i papiery, należące do P. *Champolion*, b. Konserwatora biblioteki królews:, a dzienniki doniosły, że jest ścigany przez listy gończe; syn P. *Szampolią*, ogłosił teraz, że jego ojciec nie uciekł, i spokojnie oczekuje ukończenia śledztwa.— Straż Zgromadzenia Narodowego, wyłącznie jest poruczoną Gwardji narodowej.

Niemcy.— Podług zapewnienia podróżnika, który 5go b. m. opuścił *Flensburg*, toczyły się tamże układy z Duńczykami; poprzednio zawarto 2-dniowe zawieszenie broni. — Na przedstawienie Ministerstwa Stanu, Król *Pruski* reskryptem z dnia 11go b.m. ogłosił, iż wezwał swojego brata, *Xięcia Pruskiego*, do powrotu z Anglji, zwłaszcza, iż tenże zgodził się zupełnie na nowo obraną dążność pruskiego Rządu; gdy zaś pierwszy Adjutant Xcia, Major Hrabia *Koenigsmark*, już od niejakiego czasu obowiązki te opuścił, a dodany do jego osoby Oficer z Sztabu głównego Major *Oelrichs*, inne otrzymał przeznaczenie, Król mianował pierwszym Adjutantem Xcia, Majora *Lane*, który wysłany został do Anglji z wezwaniem do powrotu.

Z raportów Jenerałów *Pfuel* i *Colomb* z d. 9go b. m. doniesiono, iż Jenerał *Wedell* otoczywszy powstańców pod *Miłosławem*, otrzymał od ich dowódzcy *Brzezańskiego*, (z czego poznać, iż *Mierosławski* dowodzić przestał) zapewnienie, iż gotów jest złożyć broń pod *Środą*. Dniem wprzódy, 7go b. m. tenże *Brzezański* przesłał pismo do Jenerała *Pfuel;* Jenerał-Porucznik *Wedell* zażądał bezzwłocznego poddania się, a obu Parlamentarzy odesłał z Oficerem do Poznania. Jenerał *Pfuel* polecił Jenerałowi *Wedell* nie wdawać się w żadne zawieszenie broni. *Mierosławski* za pośrednictwem Dziedzica *Taczanowskiego*, wynurzył także życzenie Jenerałowi *Pfuel*, iż gotów jest broń złożyć. W ostatnich dniach zebrane hufce powstańców po 1000 i 1500 ludzi, zebrały się, mianowicie pod *Steszewem* na lewym brzegu, i pod *Rogalinem* na prawym brzegu *Warty*. W takim stanie rzeczy wypadało wysłać oddziały ruchome do *Kurnika* i *Rogalina*. Oddział główny złożony z trzech batalionów, dwóch szwadronów i czterech armat pod dowództwem Majora *Christoffel*, niezastawszy nieprzyjaciela w *Kurniku*, ruszył niebawem na *Rogalin;* do tegoż miejsca wprost był wysłany z Poznania Major *Winning*, aby zburzyć most, który miał być rzucony przez *Wartę;* okazało się, iż powstańcy wcale mostu nie urządzili; wojsko pruskie z początku powitane zostało ogniem karabinowym i zarmat drobnego kalibru; niebawem jednak powstańców rozbito do szczętu; zabrano całą ich artylerję, to jest 8 armatek; dowódzca ich znalazł śmierć w nurtach *Warty;* odebrano im także statki obładowane solą i poprzednio złupione bagaże landwery.

Sejm związkowy Rzeszy niemieckiej uchwalił adres z podziękowaniem dowódzcy wojsk związkowych w Xięztwach Holsztyńskiem i Szleswigskiem, oraz zostającym pod jego rozkazami oddziałom. Na posiedzeniu tegoż sejmu 8go b. m. uchylonem zostało żądanie Pruss względem nałożenia sekwestru na statki duńskie we wszystkich portach niemieckich; Sejm jednak zachował sobie przy toczących się układach zażądać od Danji wynagrodzenia za szkody zrządzone statkom niemieckim. — Na przedstawienie Rządu bawarskiego, austrjacki zezwolił wywozić przez granicę bawarską kwoty gotówki, dochodzące 5,000 zł. mon. ko:. — Król *Wirtembergski* zezwolił, aby gwardja obywatelska miała sztandary, których pole górne przedstawi kolory krajowe, zaś pole dolne kolory niemieckie.— Z Xztwa Szleswigskiego donoszą: Podług listu prywatnego z *Gravenstein* z dnia 6go b. m. Duńczycy, z rana pod zasłoną silnego ognia ze swoich statków, przeprawili się przez cieśninę, i w 10,000 ludzi stanęli o $1\frac{1}{2}$ godziny drogi od niemieckiego korpusu liczącego 5 do 6000 ludzi. Duński bryg wojenny 4go b. m. ukazał się w bliskości *Apenrade*. Z *Tondern* oddział wojsk niemieckich wyruszył na wyspę *Romöe*, aby ją w imieniu Xięztwa obsadzić. — Szwedzki Minister rezydujący w *Hamburgu*, doniósł tamecznemu Senatowi, co następuje: Rząd szwedzki w deklaracji Rządowi pruskiemu oznajmił, że nie mięszając się wcale do sprawy szleswigskiej, na przypadek wkroczenia wojsk niemieckich do innych prowincji duńskich, uzna się spowodowanym posłać korpus do Danji, aby łącznie z wojskiem duńskiem, wszelako jedynie na drodze odpornej, działać przeciwko wtargnięciu lub wylądowaniu wojsk niemieckich. Minister rezydujący w nocie swojej dodaje, iż Rząd szwedzki nie przedsięweźmie żadnych kroków nieprzyjacielskich względem handlu lub żeglugi Niemiec.— Między *Koburgiem* a *Szweinfurtem*, ma być ustawiony korpus 60,000 ludzi, złożony z wojsk: austr:, pruskich, heskich i saskich. — Xiężna *Orleańska* mieszkać będzie w *Eisenach* w Wejmarskiem.

Szwecja. — Reskryptem Królewskim z dnia 1go b. m. przedstawiono nową organizację stanów; takowe dzielić się będą na dwie izby; w pierwszej zasiadać ma 120 członków obieralnych na lat 9, a co 3 lata je-

dna 3cia część tej liczby będzie zmienioną; w drugiej izbie zasiadać będzie 150 członków obieralnych na czas trwania sejmu.

Włochy. — Dotychczas nie potwierdziła się wiadomość o poddaniu się twierdzy *Palma Nova* Austrjakom. — W skutek usilnej prośby weneckiego pełnomocnika *Faleocapa*, Król *Karol Albert* udzielił żądanych posiłków, mianowicie upoważnił Jenerała *Durando* do użycia wszystkiego pomocniczego wojska przeciw Austrjakom.— 27go z. m. wysłano z Neapolu 3 fregaty żaglowe i 5 parowych z znacznym transportem artylerji; podobno to są posiłki dla Wenecji.— Rząd Wenecki oświadczył się, za przyłączeniem się do Lombardji.

Rozmaitości. — Gmach dawnego teatru w *Kilkeny* zawalił się; szczęściem, nie było w nim nikogo; ostatnio gmach ten służył za schronienie dla ubogich.— Na wyspie *Taiti*, jednej z wysp *Towarzyskich*, w rachubie czasu o dzień jeden istnieje różnica względem wysp sąsiednich, tak, że gdy w okolicach liczą 31 Sierpnia, mieszkańcy Taiti mają 1 Września. Różnica pochodzi ztąd, że Misyonarze którzy na tej wyspie kalendarz Gregorjański wprowadzili, przebywszy 180 stopień długości ze wschodu, pół dnia zyskali; gdy tymczasem wprowadziciele kalendarza na wyspach sąsiednich, jadąc na zachód, czyli uchodząc przed biegiem pozornym słońca, o tyleż w rachubie czasu stracili.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Bystrom Miko: Baron z Chełmna; Biderman Konst: Oby: z Swierczyńska; Dejtrich Teod: Jene:-Major z Nowogeorgiewska; Godlewski Tom: Oby: z Wiśniówki; Gostomski Stan: Oby: z Włocławka; Jabłonowski Józ: Oby: z Wierzbołowa; Kobierzycki Bole: Ob: z Kalinowa; Lelewel Prot Oby: z Woli Cygowskiej; Morawski Felix Oby: z Nowej Wsi; Mikołajewicz Ant: Oby: z Popówka; Hr. Opperman Józefina Małż: Jenerała, i Roniker Kazim: Hr: z Perespy; Raczyński Stef: Oby: z Ozorzyna; Starnowski Leon Oby: z Turabina; Wense Teod: Oby: z Poddębic; Zbirzykowski Ant: Oby: z Miastkowa; Zieleński Fran: Oby: z Berlina. (G. P.)

DONIESIENIA.

Dziś rano ciepła stopni 8. Wczoraj w południe 16.

TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś, *Pan Jowjalski.*

TEATR WIELKI. Jutro, *Przysięga.*